

Szaw. / MD.

7-my dzień rozpraw.

20/2.

w Oświęcimiu.

Przew. Proszę.

Sw.Gunder: Imię Rudolfa Hössa było znane w obozie Sachsenhausen, jako jednego z najgorszych komendantów obozów śmierci. Miałem okazję zobaczyć taki wypadek w czasie ewakuacji z Oświęcimia do Sachsenhausen/^{że} pakowali do wagonów, które mogły zmieścić ~~100~~ 40 osób - 160 mężczyzn. Wagon był zaplombowany, a okna zabite deskami. Wagon który się włókł poprostu w ciągu długich dni przybył do Berlina. Na miejscu w Berlinie, kiedy wagon odpłombowano znaleziono wśród 160 zakładowanych więźniów 40 zmarłych. Tych 40 zmarłych przesłano do Sachsenhausen do instytutu patologicznego i ja otrzymałem zadanie przeprowadzenia obdukcji nad tymi zmarłymi. Stwierdziłem po przeprowadzeniu obdukcji, że wielu umarłych miało złamane jabłko adamowe. Oznaką tego uduszenia było zakrwawienie śluzówki, ~~wnętrze~~ i wnętrza błon kiszkiowych.

Przed wojną, jako sądowy biegły miałem dużo wypadków i mogłem stwierdzić na podstawie mego doświadczenia, że ci ludzie skończyli swoje życie przez uduszenie. Ponieważ wagon był przeznaczony na 40 ludzi, a było w nim 160 więc stwierdzono, że jedni drugich dusili, żeby było więcej powietrza dla pozostałych.

7-ty dzień rozpraw.

MN/WO.

21/1.

750

Wszyscy byli wyściełowani z głodu.

Następnie przeprowadzając sekcję kobiet, miałem możliwość stwierdzić sterylizację kobiet. Że to były kobiety z Oświęcimia, stwierdziłem po numerach, które miały wytatuowane na rękach. Nazwisk nie ustaliliśmy, ponieważ protokoły były zniszczone. Przeprowadzałem sekcje i patrząc po raz pierwszy na kobietę sterylizowaną, po prostu przeraziłem się tak, że ręce mi się z nożem wytrzymały w powietrzu z przerażenia. Przewglądałem następnie pod mikroskopem następstwa tej sterylizacji, badając jajniki kobiety. Stwierdziłem, że jajniki te służyły zapikowi i w obrębie ich jajowodu nastąpiło zwyrodnienie. Została zupełnie unieszkodzona funkcja wewnętrznego wydzielenia i dojrzewania jajników, do tego stopnia, że kobiety mające 20 lat skutkiem tej sterylizacji znalazły się w okresie klimakterium. To było tak straszne, że nie tylko oddziaływało psychicznie na te kobiety, które przecierpiały tę sterylizację, ale i na tych, którzy sporządzali sekcje. To był niesamowity widok.

Wszystkie kobiety, które obserwowałem, nie miały mniejszego numeru jak od 200.000. Wszystkie miały numery ponad 200.000.

Przew.: Czy świadek to napewno pamięta?

Świadek Gunder: Pamiętam napewno.

Przew.: Może ponad 200000?

Świadek: Napewno ponad 200.000. Numerów poniżej 200.000 te kobiety nie miały.

Te operacje sterylizacji jajników niewątpliwie były przeprowadzane przy pomocy promieni Rentgena. Strasznie przerażenie zaplanowało w oboje Sachsenhausen, kiedy przybyły te kobiety z obozu Oświęcimskiego. Były one strasznie wychudzone, miały brudną bieliznę, widocznie nie miały okazji się myć, były bez

położonych, i to wśród najbliższej rodziny. Za

To byłoby wszystko.

Przew.: Zatem świadek miał sposobność czynienia obserwacji na więźniach transportowanych z Oświęcimia do Sachsenhausen. Czy znane były świadkowi powody, dla których obóz Oświęcimski wysyłał tych więźniów do Sachsenhausen?

Świadek Gunder: Powinno się obliczać się na jakieś powody, dlatego przesyłano więźniów do Sachsenhausen.

Przew.: A więc w związku z akcją opróżniania Oświęcimia?

Świadek: Tak jest.

Prok. Siewierski: Panie Profesorze, czy pan miał jeszcze jakieś obserwacje co do chorób typowych dla obozu Oświęcimskiego na podstawie dokonanych obdukcji?

Świadek: Przede wszystkim przez wyniszczenie ogólne i gruźlicę rozpowszechnioną.

Prok. Siewierski: Czy Pan Profesor w Sachsenhausen również leczył przewlekłych więźniów czy więźniarki z Oświęcimia?

Świadek: Nie leczyłem, dlatego, że w Sachsenhausen był wewnętrzny i zewnętrzny obóz. One były w zewnętrznym obozie.

Prok. Siewierski: Panie Profesorze, jeżeli mówiono, że obóz Oświęcimski pod Moessem był gorszym obozem i Moeser był najgorzej z komendantów obozów, to jak przedstawiali więźniowie oświęcimscy w Sachsenhausen, co tam w Oświęcimiu było gorzej niż w Sachsenhausen?

7-mo dzień rozprawy

22/1

150
22/38

Dr. Gundér: Słyszałem, że obóz w Oświęcimiu w stosunku do tego, co się działo w obozie w Buchenhausen był o wiele gorzej, przede wszystkim z tego powodu, że w Oświęcimiu wielu ludzi zabijano i wysyłano do krematorium. Muszę stwierdzić, że w obozie w Buchenhausen nie wszędzie panowały te same stosunki we wszystkich blokach obozu. My, którzy znaleźliśmy się w szpitalu obozowym, mieliśmy warunki znacznie lepsze, ale było tam i niebezpiecznie, ponieważ dużo wiedzeliśmy. Byliśmy zorganizowani w t.zw. "Czerwonej pomocy" t.zn. pomocy wewnątrz-obozowej. Ta organizacja została odkryta przez niemiecką komisję specjalną, która przeprowadziła przesłuchanie w krematorium i wykonała swoją pracę w ten sposób, że 30 komunistów zostało zabitych, a pozostałych wysłano na koczach zniszczenie do obozu Mauthausen.

Prok. Siewierski: Czy w Buchenhausen również było zarządzanie centralnych bloków obozu, że każdy więzień który chorował dłużej niż 4 tygodni i dłużej niż 4 tygodnie był niezdolny do pracy, podlegał selekcji, która doprowadzała do krematorium?

Dr.: Selekcja była przeprowadzana w ostatnich miesiącach na wydziale specjalnym lekarza, który przybył do obozu. Ale było różnie. Selekcja była przeprowadzana przede wszystkim w stosunku do narodów wschodnich, a nie do zachodnich.

Prok. Siewierski: Czy wogóle selekcja przeprowadza była dopiero w ostatnich miesiącach, czy też istniała i dawniej, powiedzmy w roku 1942 - 1943?

Dr.: w 1943 r. kiedy przybyłem do obozu w Saonsenhausen selekcji nie była przeprowadzana, a ludzi przekazywano do ciężkiej pracy gdzie kończyli życie.

Prok. Siewierski: Ale selekcji w tej przyczynie, że ktoś chorował, nie było?

7-ty dzień rozprawy

22/2

GL/SM

~~753~~

Sm.: Do ostatnich miesięcy nie.

Prok. Siewierski: Nie mam więcej pytań.

Prok. Cyprian: Chciałbym zapytać świadka, kto/oyż zaliczany do tych wschodnich narodów?

Sm.: Przede wszystkich narody Związku Radzieckiego, następnie narody Jugosławii, Czechosłowacji, Polacy i Żydzi.

Prok. Cyprian: To znaczy Słowianie i Żydzi?

Sm.: Tak.

Adw. Ostaszewski: Jakiego typu obozem było Sachsenhausen? Chodzi mi o stwierdzenie, czy to był obóz wyniszczający, jak Orwięcin czy też obóz na przetrzymanie?

Sm.: Wszystkie obozy były dla wyniszczania. Ci którzy nie kończyli życia w samym obozie, byli wysyłani do obozów sanatoryjnych. Podzwierchniętych nazwa obozu podpadał obóz Lieberose nad Odrą. W obozie tym w najcięższych warunkach pracowali sami słowienicy. Otrzymałem jednego ze słowienców do sanitela, w którym pracował, był on bardzo wycieńczony i ^{nie miał chęci na} biegunkę.

Biuro Udostępniania Dokumentów
i Archiwizacji

7-my dzien

23/1

759

Do tego obozu wybudowanego przez Słowenców, przywieziono 2,5 tysiąca Żydów. Wszyscy ci przybyli Żydzi byli wykończeni w okresie 3,4 miesięcy. Ostatnich 50 z nich przysłano wieczorem do szpitala Sachsenhausen. Kiedyśmy ich chcieli schować w piwnicy Instytutu patologicznego, zauważyliśmy 5 Żydów żywych. Następnego dnia przyszło zarządzenie, że tych 50 martwych Żydów łącznie z 5 żywymi ma być odprowadzonych do krematorium i wiem napewno, że martwi wraz z żywymi zostali wrzuceni do krematorium.

Adw. Ostaszewski: Odbiegamy od tematu. Moje pytania idą w tym kierunku, czy obóz w Sachsenhausen był tak samo obozem wyniszczenia, czy mimo braku selekcji na samym początku śmiertelność procentowo była taka sama jak przy selekcjach.

Swd.: Otrzymywaliśmy wiadomości z obozu Dachau, Nera, Mauthausen. Obóz w Sachsenhausen miał procentową śmiertelność najniższą w porównaniu z innymi obozami.

Adw.: Pan profesor mówił o tych kobietach sterylizowanych, które jako uduszone znalazły się na badaniach patologii anatomicznej. Czy panu doktorowi wiadomo, przez kogo te osoby były rentgenowane w Oświęcimiu?

Swd.: Oczywiście nie wiem, kto mógł sterylizować w Oświęcimiu.

Adw.: Czy nie dochodziło do wiadomości, że to jacyś profesorowie berlińscy?

Swd.: Nie wiem.

Adw.: Pan profesor mówił, że najgorszym obozem był obóz Hoessa. Skąd te wiadomości, oprócz tych objawów na stole operacyjnym? Czy to na skutek kontaktu z więźniami wyrobił sobie pan to zdanie?

7-my dzień

23/2

65
755

Swd.: Już wcześniej były przywołane pojedyncze osoby z Oświęcimia, które opowiadały o warunkach tam panujących.

Adw.: Pan doktor z tymi osobami rozmawiał?

Swd.: Rozmawiałem. Był jeden ksiądz polski.

Adw.Umbreit: Świadek w swoim zeznaniu oświadczył, że oprócz zmian patologicznych w ofiarach, zmian patologicznych pod wpływem sterylizacji, stwierdził jeszcze rozpadową gruźlicę i zupełne wyniszczenie. ■

Swd.: Tak.

Adw.: Czy te stwierdzone procesy chorobowe u ofiar mogły być wynikiem krótkiego działania złych warunków czy też muszą być wynikiem długotrwałych złych warunków, w których te ofiary przebywały?

Swd.: W związku z wyżywieniem.

Adw.: Czy to były długotrwałe procesy, czy ostatnich kilku miesięcy doprowadzały ofiarę do takiego stanu?

Swd.: To były szybkie procesy.

Adw.: Kiedy te transporty nadeszły? z których ofiary świadek sekcjonował?

Swd.: Styczeń, luty 1945 r.

Adw.: Zatem objawy, które pan ustalił, mogły być wynikiem roku 1944.

Swd.: Tak.

Biegły Kowalski: Czy świadek widział inne ślady pozostałe po naswietlaniu promieniami rentgena?

Swd.: Oparzeliny.

Biegły: Myślę o zabarwieniu skóry.

Swd.: Skóra była zabarwiona.

Biegły: Czy u wielu znalazł te zmiany na skórze?

Swd.: Tych zmian na skórze nie było wiele.

7-my dzień rozpraw.

Szaw. / MD.

24/1.

756

Biegły: Ile kobiet świadek sekcjonował i jakiej narodowości?

Sw. Ounder: Trudno przypomnieć, ile tych kobiet sekcjonowałem, jedno jest pewne, że po oznakach zewnętrznych można było ustalić rasę, że to były przeważnie Żydówki.

Biegły: Jaka mogła w przybliżeniu liczba tych kobiet ~~sekcjonowanych~~ ~~sekcjonowanych~~ sekcjonowanych?

Sw. Ponieważ w ostatnim czasie w obozie miałem tyle pracy, 10 do 20 sekcji dziennie więc to trudno określić.

Biegły: Ile czasu świadek prowadził te sekcje?

Sw. Od grudnia 1943 do końca t.j. do kwietnia 1945 r.

Biegły: Jaka była ilość mężczyzn sekcjonowanych?

Sw. 2.500, w ostatnich miesiącach były i kobiety.

Biegły: Jaki był stosunek mężczyzn do kobiet?

Sw. To był obóz męski, a dopiero w ostatnim czasie były przywożone kobiety.

Biegły: Czy świadek zauważył jeszcze inne zmiany w narządach rodnych i zewnętrznych kobiet?

Sw. Wielką atrofię macicy.

Biegły: Czy przy sekcji narządów rodnych zewnętrznych świadek stwierdził drążność jajowodów, czy były zrosty?

Sw. U mężczyzn, cygan stwierdziłem podwiązywanie narządów nasiernych, a u kobiet tych podwiązań narządów nie stwierdziłem.

Biegły: A czy nie były przeprowadzane operacje, które dało się stwierdzić przy sekcji, polegające na tym, że były wycięte jajowody lub przecięte, a pozostawione macica i jajniki?

Sw. Tego nie stwierdziłem. Nie było tam żadnego leczenia, żeby była potrzeba korzystania z promieni rentgenowskich.

Biegły: Czy wśród kobiet sekcjonowanych były kobiety ciężarne też naświetlane rentgenem?

7-my dzień rozpraw.

Szaw. / MD.

24/2.

757

Sw. Tego nie mogę stwierdzić.

Biegły: Czy świadek słyszał cokolwiek o zabiegach sztucznego zapłodnienia?

Sw. To był obóz męski, ostatnio dopiero były w nim kobiety. Tego nie stwierdziłem, ale o tym słyszałem.

Adw. Ostaszewski: Jaka jest specjalność świadka?

Sw. Anatom patologiczny.

Adw. Ostaszewski: Jak świadek przypuszcza, dlaczego świadkowi dano do przeprowadzenia te sekcje, czy świadek składał potem raporty w sprawie tych sekcji?

Sw. Ze swej pracy pisaliśmy raporty, ale pod koniec zostały one zniszczone.

Adw. Ostaszewski: Czy raporty szły do wyższych władz niemieckich?

Sw. ze szpitala obozowego szły do komendantury obozu. Przypominam sobie, że kiedy o tych, którzy zmarli z głodu napisałem dystrofia alimentaria, pewien lekarz obozowy polecił napisać Allgemeine Körperschwäche - żadna diagnoza.

Przew. Zapytań do świadka nie ma, wobec tego świadka zwalnia. Proszę poprosić następnego świadka.